

Bc. Kateřina Štrofová

Řeholnice jako ošetřovatelky? Sonda do působení řádových sester ve vybraných nemocnicích Československé republiky mezi lety 1948 až 1960

Posudek školitele

Práce Bc. Kateřin Štrofové navazuje tematicky na její dlouhodobější zájem v oblasti dějin církevních společenství v našich zemích ve 20. století. Jako téma své práce si nakonec definovala pohled na působení řádových sester ve vybraných nemocnicích v Československu v letech 1948 až 1960. Již název práce, ve kterém odkazuje v otázce na roli sester – zda řeholnice či ošetřovatelky, poukazuje na významný aspekt jejich společenské role v systému nastupujícího a etabloujícího se komunistického režimu. Autorka poctivě postupuje přes analýzu pramenů, a to jak církevního, tak státního aparátu, přičemž navíc analyzuje situaci, kdy se situace v organizaci zdravotnictví v Československu dynamicky proměňuje. Dle mého názoru také jistě postupuje v případě metodologických východisek práce. Dále analyzuje politiku komunistické strany v případě proti/církevní politiky a specifickou roli řádových sester, jež byly dlouhodobě angažovány ve zdravotnických či sociálních službách. Vedle toho ovšem obsahuje dobový půdorys práce také pohled na systém československého zdravotnictví mezi léty 1945 až 1960. Svoji analýzu pak opírá jednak o konkrétní sondy do konkrétních společenství (boromejky, alžbětinky, křížové sestry) v konkrétních místech pobytu, přičemž se po roce 1945 nevyhne ani národnostnímu aspektu česko-německého vztahu.

Vedle konkrétní analýzy míst ukazuje na konkrétních „uzlových bodech“ chování systému k sestřím a strategie sester vůči systému, nejde tedy jen o pohled na sestry jako pasivního příjemce rozhodnutí moci. Ať již se jedná o věc svátostí, státních platů, politických školení či cestování. Samostatný pohled věnuje i vztahu lékařů a samotných sester, včetně role civilních ošetřovatelek. Logicky se pak věnuje také samotné péči o nemocné. Jedná se přitom o osudy

primárně se potýkající s tlakem systému a režimu, a to až k vyhánění z nemocnic po roce 1948.

Autorka dle mého názoru k tématu přistoupila velmi odpovědně, skvěle se orientuje jak v dobové realitě a kontextech, tak dokázala aktivním přístupem získat přístup k jedinečným pramenům osobní či církevní provenience, jež doplnily skvěle její výzkum a výstupy. Stejně tak oceňuji stylistickou stránku, analytickou schopnost a kvalitní práci s prameny i dostupnou literaturou. Ze všech těchto důvodů bych chtěl práci vysoce ocenit a za mě jednoznačně doporučit k obhajobě, za mě s hodnocením výborně.

V Praze dne 17. 5. 2024

Prof. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

Ústav českých dějin